

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра теорії і методики дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

М. Б. Боднар

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА КОМПОНЕНТИ ОПШ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ (з елементами пропедевтичної практики)

рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

галузь знань – *01 Освіта / Педагогіка*

спеціальність – *013 Початкова освіта*

освітньо-професійна програма – *Початкова освіта*

Кременець – 2020 рік

Бешок Т. В. Вступ до спеціальності (з елементами пропедевтичної практики)
: [робоча програма компоненти ОПП для студентів спеціальності
013 Початкова освіта] / Т. В. Бешок. – 2020. – 24 с.

Розробник: Бешок Тетяна Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики
дошкільної та початкової освіти. Протокол №1 від 31.08. 2020 року

Зав. кафедри Т. С. Фасолько

31.08. 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 / 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 013 Початкова освіта	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 90 /90		Семестр 1-й	
	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	4 год.
		Лабораторні	
		6 год.	– год.
		Самостійна робота	
	56 год.	78 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить(%):

для денної форми навчання – 40/60

для заочної форми навчання – 13,3/86,7

2. Мета та завдання компоненти ОПП

Анотація. Вивчення «Вступу до спеціальності (з елементами пропедевтичної практики)» сприяє адаптації першокурсників до умов навчання у закладі вищої освіти, свідомому і активному їх включенню до самостійної навчальної, наукової, громадянської діяльності, має забезпечити початкову підготовку до проведення педагогічної практики. Програма курсу передбачає теоретичне та практичне опанування студентами основ педагогічної професії, особливості педагогічної діяльності вчителя початкової школи, його професіоналізму.

Мета навчальної дисципліни – це ознайомлення з сутністю професії вчителя початкової школи, формування фахової компетентності; здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями у галузі початкової освіти; здатність до самоосвіти, саморозвитку.

Завдання: допомагати здобувачам вищої освіти адаптуватися до освітнього процесу у закладі вищої освіти; ознайомитися з нормативною базою системи освіти в Україні, реформуванням початкової школи, Концепцією Нової української школи; розкрити шляхи формування культури педагогічного спілкування; сформувати у здобувачів вищої освіти загальне уявлення про педагогічну творчість як невід’ємний складник професійної майстерності вчителя початкових класів; ознайомити зі змістом та основними формами навчання у закладі вищої освіти; ознайомити з науковою організацією праці здобувача вищої освіти; дати уявлення про важливість самоосвіти та самовиховання майбутнього педагога впродовж життя; ознайомити студентів з освітнім процесом початкової школи; зі змістом, організацією та особливостями проведення уроків в перші дні навчання дитини в школі; технологіями організації освітнього процесу, порядком комплектування та ведення документації.

Курс Вступ до спеціальності (з елементами пропедевтичної практики) спрямований на формування у студентів таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність особи розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачає застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
-----------------------------------	--

<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність до міжособистісного спілкування; комунікаційні навички, навички працювати як автономно, так і в команді;</p> <p>ЗК6. Здатність володіти державною мовою як усно, так і письмово та спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних, здоров'язбережувальних технологій; пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми що виникають в процесі професійної діяльності; приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК11. Навички планування та управління часом; уміння і здатність до прийняття рішень.</p> <p>ЗК14. Здатність оцінювати та забезпечувати належну якість виконуваних робіт.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК1. Здатність усвідомлювати високе соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вчителя початкових класів.</p> <p>ФК4. Здатність створювати психолого-педагогічні</p>

	<p>умови для саморозвитку і самореалізації суб'єктів педагогічного процесу в умовах початкової школи.</p> <p>ФК6. Здатність організовувати спільну діяльність і міжособистісну взаємодію суб'єктів педагогічного процесу Нової української школи.</p> <p>ФК8. Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів власної професійно-педагогічної діяльності, включаючи спроможність обмірковувати власні та інші системи цінностей, розвиток і практику.</p> <p>ФК9. Здатність керуватися у професійно-педагогічній діяльності нормативно-правовими документами.</p> <p>ФК10. Здатність використовувати основи теорії і методології освіти в професійно-педагогічній діяльності.</p> <p>ФК 14. Здатність проектувати і провадити науково-дослідницьку діяльність в професійній галузі.</p> <p>ФК 18. Здатність освоювати ряд навчальних та оцінювальних освітньо-педагогічних стратегій і розуміння їх теоретичних основ.</p>
7- Програмні результати	
<p>ПРН-1. Продемонструвати знання галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері початкової освіти.</p> <p>ПРН-2. Продемонструвати сучасні уявлення про тенденції, закономірності розвитку методик початкової освіти у контексті реалізації концепції НУШ.</p> <p>ПРН-4. Володіти державною мовою як усно, так і письмово та спілкуватися іноземною мовою, здійснювати усну комунікацію в різноманітних освітніх контекстах.</p> <p>ПРН-6. Здійснювати критичний аналіз теоретичної та методичної літератури в галузі початкової освіти.</p> <p>ПРН-11. Користуватися різноманітними методами і формами навчання, ефективними прийомами керівництва навчально-виховною діяльністю дитячих колективів.</p> <p>ПРН-12. Обґрунтовувати вибір ефективних методів і прийомів для реалізації навчально-виховного процесу та завдань наукових досліджень в галузі початкової освіти.</p> <p>ПРН-15. Систематично підвищувати свою професійно-педагогічну майстерність.</p> <p>ПРН-18. Організовувати спільну діяльність і міжособистісну взаємодію суб'єктів педагогічного процесу, створювати психолого-педагогічні умови для їх саморозвитку і самореалізації в умовах початкової школи.</p>	

ПРН-19. Виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності; приймати обґрунтовані рішення.

ПРН-21. Продемонструвати вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ПРН-23. Продемонструвати навички публічної етичної поведінки.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до спеціальності

Змістовий модуль 1. Професійна діяльність і особистість педагога

Тема 1. Загальні засади педагогічної професії.

Сутність і функції педагогічної діяльності. Становлення і розвиток педагогічної професії. Особливості педагогічної професії. Структура педагогічної діяльності. Елементи і компоненти педагогічної діяльності. Стили педагогічної діяльності: демократичний, авторитарний, ліберальний. Типи особистості фахівця. Педагогічний імідж, його досягнення.

Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності

Суспільна значущість професії вчителя в сучасному суспільстві. Професійно зумовлені вимоги до особистості вчителя. Професійна готовність до педагогічної діяльності. Професіограма особистості вчителя. Професійно недопустимі якості педагога. Роль особистісних якостей учителя в педагогічній діяльності. Соціально-моральна, професійно-педагогічна і пізнавальна спрямованість педагога. Інтерес до професії вчителя. Педагогічне покликання. Педагогічні нахили. Професіоналізм як інтегрована якість особистості вчителя. Педагогічна майстерність учителя. Гуманістична спрямованість діяльності вчителя як важливий елемент педагогічної майстерності. Професійно-педагогічна компетентність. Основні педагогічні здібності вчителя. Професійно-педагогічний потенціал. Педагогічна техніка вчителя. Педагогічна творчість. Права та обов'язки педагогічних працівників.

Змістовий модуль 2. Мистецтво педагогічного спілкування.

Самовиховання в системі підготовки майбутнього вчителя

Тема 3. Педагогічне спілкування, його структура, функції, стилі

Сутність людського спілкування. Спілкування в життєдіяльності і вихованні молодшого школяра. Педагогічне спілкування, його місце в професійній діяльності вчителя. Вимоги до педагогічної комунікації, особливості педагогічного спілкування. Функції, види педагогічного спілкування. Вербальна, невербальна, комп'ютерна комунікація вчителя відповідно до вимог сучасного інформаційного суспільства. Вимоги до педагогічної комунікації в початковій школі. Комунікабельність у структурі професійної компетентності педагога. Структура педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування: авторитарний, ліберальний, демократичний. Стили педагогічного спілкування в залежності від продуктивності виховного впливу: спілкування на основі захоплення спільною творчою справою, спілкування на основі товариської прихильності, спілкування-дистанція, спілкування залякування, спілкування-загравання.

Типові моделі спілкування, які містять певні недоліки і помилки: «моблан», «китайська стіна», «локатор» та ін. Індивідуальний стиль педагогічного спілкування. Вплив стилю спілкування на психологічну атмосферу в класі.

Тема 4. Мистецтво педагогічного спілкування

Педагогічний конфлікт і причини його виникнення. Поведінка вчителя в конфліктній ситуації. Попередження конфліктних ситуацій. Педагогічний так учителя. Особистісні риси педагога, що сприяють ефективному педагогічному спілкуванню.

Тема 5. Самовиховання в системі підготовки майбутнього вчителя. Технологія професійного самовиховання майбутнього педагога

Самовиховання. Професійне самовиховання. Самопізнання як передумова самовиховання майбутнього педагога. Самовиховання майбутнього вчителя як система. Етапи професійного самовиховання. Професійне зростання вчителя. Основні шляхи професійного розвитку: професійне навчання, розвиток кар'єри і самоосвіта педагога. Професійна кар'єра. Професійні деформації. Професійна криза.

Педагогічна творчість, її ознаки. Сфери прояву педагогічної творчості. Приклади творчості вчителя. Наука та мистецтво в педагогічній праці вчителя. Творчий характер діяльності вчителя. Творчість вчителя у розв'язуванні психолого-педагогічних задач. Робота вчителя з вивчення і удосконалення педагогічного досвіду. Шлях до оволодіння педагогічною майстерністю. Підвищення вимог до особистості вчителя в сучасних умовах. Педагоги-новатори як майстри своєї справи. Роль кращих зразків педагогічної діяльності у професійному становленні молодих вчителів. Спостереження за діяльністю вчителя в ході педагогічної практики як засіб вивчення педагогічної творчості вчителів. Використання педагогічних технологій як творчість учителя початкових класів.

Змістовий модуль 3

Підготовка педагогічних кадрів у системі вищої освіти України

Тема 6. Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти. Законодавча та нормативна база вищої та початкової освіти. Концепція НУШ

Заклад вищої освіти та організація освітнього процесу в ньому. Форми організації навчання у ЗВО: лекції, семінарські, практичні, лабораторні.

Організація педагогічної практики у ЗВО.

Концептуальні засади реформування системи освіти. Закон України «Про освіту» (2017). Нова українська школа як ключова реформа Міністерства освіти і науки України (2016). Закон України про вищу освіту (2017). Державний стандарт початкової освіти (2018 р.), Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020), Типової освітньої програми (О.Савченко), Типової освітньої програми (Р. Шиян); оновлені шкільні

програми за кожним модулем та змістом навчального матеріалу в шкільних підручниках.

Тема 7. Самостійна робота студентів у системі підготовки до педагогічної діяльності

Основні види самостійної роботи студентів, їх характеристика. Методика підготовки студентів до лекції, семінарського, практичного заняття, до заліків та екзаменів. Опрацювання літератури. Система науково-дослідної роботи студентів.

Тема 8. Культура та техніка розумової праці студента

Культура навчальної праці студента. Гігієна розумової праці студента. Режим дня студентів. Техніка розумової праці студента.

Модуль 1. Пропедевтична практика

Змістовий модуль 4. Ознайомлення та аналіз особливостей організації освітнього процесу в початковій школі

Тема 9. Навчальна практика «Перші дні дитини в школі»

Зміст навчальної практики перші дні дитини в школі (Спостереження і аналіз зустрічі вчителя з учнями (свято знань, перший урок). Бесіда з учителем про порядок комплектування класів, принципи розподілу учнів по класах. Спостереження за розміщенням учнів у класі залежно від їх зросту, особливостей зору, слуху. Ознайомлення з календарно-тематичним планом роботи вчителя, планом виховної роботи, із планами-конспектами уроків перших тижнів, іншою документацією. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей першокласника. Допомога учителеві: виготовлення наочності, підписування зошитів, зустріч дітей і відправлення їх додому, чергування, організація ігор і розваг, оформлення класу тощо.

Тема 10. Вивчення та аналіз організації освітнього процесу в початковій школі

Зміст, мета та завдання пропедевтичної практики. Вивчення та аналіз організації освітнього процесу в початковій школі. Ознайомлення з системою навчальної діяльності учнів, особливостями підготовки вчителя до уроку. Аналіз відвіданих уроків.

Дослідження умов ефективності освітнього процесу, які забезпечують його продуктивності; аналіз діяльності вчителя-класовода, з'ясування причинно-наслідкових зв'язків між професіоналізмом учителя та продуктивністю діяльності дітей; робота над творчим індивідуальним завданням.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л.		п.	лаб.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 Вступ до спеціальності					
Змістовий модуль 1. Професійна діяльність і особистість педагога. Мистецтво педагогічного спілкування					
Тема 1. Загальні засади педагогічної професії	9	2	1		6
Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	7	1	2		4
Змістовий модуль 2. Мистецтво педагогічного спілкування. Самовиховання в системі підготовки майбутнього вчителя.					
Тема 3. Педагогічне спілкування, його структура, функції, стилі	9	2	1		6
Тема 4. Мистецтво педагогічного спілкування	9	2	1		6
Тема 5. Самовиховання в системі підготовки майбутнього вчителя. Технологія професійного самовиховання майбутнього педагога	10	2	2		6
Змістовий модуль 3 Підготовка педагогічних кадрів у системі вищої освіти України					
Тема 6. Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти. Законодавча та нормативна база вищої та початкової освіти. Концепція НУШ.	10	2	2		6
Тема 7. Самостійна робота студентів у системі підготовки до педагогічної діяльності	10	2	2		6
Тема 8. Культура та техніка розумової праці студента	6	1	1		4
Модуль 2. Пропедевтична практика: зміст, мета та завдання Змістовий модуль 4. Ознайомлення та аналіз особливостей організації освітнього					

процесу в початковій школі					
Тема 9. Перші дні дитини в школі	10	1		3	6
Тема 10. Вивчення та аналіз організації освітнього процесу в початковій школі	11	2		3	6
Всього	90	16	12	6	56

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Заочна форма				
	усього	у тому числі			
л.		п.	лаб.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Вступ до спеціальності					
Змістовий модуль 1.					
Професійна діяльність і особистість педагога. Мистецтво педагогічного спілкування					
Тема 1. Загальні засади педагогічної професії		1			
Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності		1			
Змістовий модуль 2.					
Мистецтво педагогічного спілкування. Самовиховання в системі підготовки майбутнього вчителя.					
Тема 3. Педагогічне спілкування, його структура, функції, стилі		1			
Тема 4. Мистецтво педагогічного спілкування			1		
Тема 5. Самовиховання в системі підготовки майбутнього вчителя. Технологія професійного самовиховання майбутнього педагога		1	1		
Змістовий модуль 3.					
Підготовка педагогічних кадрів у системі вищої освіти України					
Тема 6. Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти. Законодавча та нормативна база вищої та початкової освіти. Концепція НУШ.		1			
Тема 7. Самостійна робота студентів у системі підготовки до педагогічної		1			

діяльності					
Тема 8. Культура та техніка розумової праці студента			1		
Модуль 2. Пропедевтична практика Змістовий модуль 4. Ознайомлення та аналіз особливостей організації освітнього процесу в початковій школі					
Тема 9. Перші дні дитини в школі		1			
Тема 10. Вивчення та аналіз організації освітнього процесу в початковій школі		1	1		
Всього	90	8	4		78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Вступ до спеціальності			
1.	Вступ до педагогічної професії. Професія вчителя в сучасному суспільстві. Особистість учителя.	2	
2.	Педагогічне спілкування в професійній діяльності педагога. Мистецтво педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії.	1	1
3.	Педагогічна освіта. Форми організації навчання у вищому навчальному закладі. Контроль знань студентів. Самостійна робота та наукова організація праці студента.	2	1
4.	Законодавча та нормативна база вищої та початкової освіти. Концепція НУШ.	2	
5.	Педагогічний досвід – основа становлення творчої особистості майбутнього вчителя початкових класів	1	1
6.	Модернізація вищої освіти в Україні згідно з вимогами Болонського процесу. Організація навчально-виховного процесу у вищому педагогічному навчальному закладі	1	
7.	Самопізнання як передумова самовиховання майбутнього педагога	1	
8.	Технологія професійного самовиховання майбутнього педагога	2	1
Всього		12	4

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 2. Пропедевтична практика		
1	Перші дні дитини в школі: спостереження, аналіз та бесіда з вчителем	2
2	Відвідування уроків у початковій школі. Аналіз освітньої та методичної роботи.	2
3	Ознайомлення з системою навчальної діяльності учнів, особливостями підготовки вчителя до уроку.	1
4	Спостереження та аналіз уроків, вивчення шкільної документації	1
Всього		6

6. Самостійна робота

Модуль 1. Вступ до спеціальності	денна форма навчання	заочна форма навчання
Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.	2	3
Педагогічне спілкування, його структура, функції, стилі. Мистецтво педагогічного спілкування.	4	4
Модернізація вищої освіти в Україні згідно з вимогами Болонського процесу.	2	3
Організація навчальної праці студентів.	2	4
Професійне самовиховання майбутнього педагога.	4	3
Підвищення вимог до особистості вчителя в сучасних умовах.	2	3
Форми організації навчання у вищому навчальному закладі.	4	3
Організація навчальної праці студентів.	2	3
Практична підготовка майбутнього вчителя початкових класів: мета, зміст та завдання.	4	3
Педагогічна творчість, сфери прояву педагогічної творчості.	4	4
Робота вчителя з вивчення і удосконалення педагогічного досвіду.	2	3
Педагоги-новатори як майстри своєї справи.	2	3
Роль кращих зразків педагогічної діяльності у професійному становленні молодих вчителів.	4	3
Спостереження за діяльністю вчителя в ході педагогічної практики як засіб вивчення педагогічної творчості вчителів.	2	4

Використання педагогічних технологій як творчість учителя початкових класів.	2	4
Культура навчальної праці студента.	2	3
Законодавча та нормативна база вищої та початкової освіти. Концепція Нової української школи. Типові освітні програми.	2	5
Модуль 2. Пропедевтична практика		
Зміст навчальної практики перші дні дитини в школі (Спостереження і аналіз зустрічі вчителя з учнями (свято знань, перший урок).	2	3
Ознайомлення з календарно-тематичним планом роботи вчителя, планом виховної роботи, із планами-конспектами уроків перших тижнів, іншою документацією.	2	3
Вивчення вікових та індивідуальних особливостей першокласника.	2	3
Зміст, мета та завдання пропедевтичної практики.	2	3
Вивчення та аналіз організації освітнього процесу в початковій школі.	2	4
Ознайомлення з системою навчальної діяльності учнів, особливостями підготовки вчителя до уроку.	2	4
Всього	56	78

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських, практичних заняттях:

1-2 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює

окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

7. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

(реферат передбачає виклад матеріалу за індивідуально обраною темою в обсязі 15 сторінок з обов'язковим висвітленням індивідуальної позиції автора щодо проблеми. Обов'язковими структурними компонентами реферату є: титульна сторінка, план, висновки, використана література).

Модуль 1. Вступ до спеціальності

1. Проведіть телеінтерв'ю у вчителя на тему: «Що є найважливішим у Вашій професії?» (інтерв'ю береться за допомогою відеокамери, презентується на практичному занятті).

2. Розробіть проект сайту для вчителя, придумайте назву.

3. Розробіть проект «Школа майбутнього».

4. Створіть картотеку висловів про вчителя (користуючись друкованими та електронними книгами).

5. Створіть словничок гуманної педагогіки (вислови гуманного педагога).

6. Доберіть електронну літературу до теми «Педагогічне спілкування».

7. Створіть свій форум і за допомогою нього дослідіть ставлення молоді до професії вчителя.

8. Складіть власне педагогічне кредо.

9. Створіть колекцію афоризмів та висловлювань видатних людей про виховання, вплив вихователя на вихованця.

10. Напишіть лист майбутньому учневі.

11. Візьміть інтерв'ю у студентів 1 курсу на тему «Що вас приваблює у професії вчителя?».

12. Створіть програму творчого самовдосконалення вчителя

13. Розробіть десять порад для батьків з розвитку молодших школярів.

14. Кожний творчий учитель мріє проте, щоб учіння під час його уроків було цікавим для учнів. Як зробити урок цікавим? Охарактеризуйте основні шляхи формування в учнів інтересу до знань, стимулювання ініціативи та творчої активності.

15. Створіть презентацію у Power Point «Сучасний ідеальний вчитель».
16. Напишіть педагогічне есе на вільну тему, використовуючи вислови відомих педагогів.
17. Проаналізуйте концепцію НУШ. Підготуйте презентацію.

Модуль 2. Пропедевтична практика

1. Дослідити особливості організації освітнього процесу в перші дні перебування дитини в школі.
2. Порядок комплектування класів, принципи розподілу учнів по класах.
3. Календарно-тематичний план роботи вчителя, план виховної роботи, плани-конспекти уроків перших тижнів.
4. Аналіз шкільної документації початкової школи.
5. Вікові та індивідуальні особливості першокласника.
6. Розкрити допомога учителю в організації освітнього процесу: виготовлення наочності, підписування зошитів, зустріч дітей і відправлення їх додому, чергування, організація ігор і розваг, оформлення класу тощо.
7. Розкрити зміст, мету та завдання пропедевтичної практики.
8. Розкрити систему навчальної діяльності учнів, особливості підготовки вчителя до уроку.
9. Дослідження умов ефективності освітнього процесу, які забезпечують його продуктивності.
10. Причинно-наслідкові зв'язки між професіоналізмом учителя та продуктивністю діяльності дітей.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при виконанні індивідуальних завдань:

1-2 бали – студент може розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи, мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.

3-4 бали – студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт навчання, виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, без зв'язку між ними; повинен вибрати вільний варіант відповіді; студент відтворює менше половини навчального матеріалу; виконує елементарні завдання; може дати відповідь з кількох простих речень; здатен відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, відсутні сформовані вміння та навички.

5-6 балів – студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу; здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну дію, описує явища, процеси без пояснень причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтуються в поняттях, має фрагментарні навички в роботі з підручником, самостійне опрацювання

навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.

7-8 балів – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати, орієнтується в хронології, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні.

9-10 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

11-12 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади та підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми.

13 балів – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.

14 балів – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

15 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу;

логічно і творчо викладає матеріал письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

8. Методи навчання

Метод лекції, робота з навчальною літературою, підготовка рефератів, виконання практичних завдань, аналіз педагогічних ситуацій, метод диспуту, дискусії, круглий стіл, лекція-тренінг, квест, вебінари тощо.

9. Методи контролю

Усне опитування, контрольні роботи, поточне тестування, оцінка за індивідуальне навчально-дослідне завдання, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль I		Модуль II		ІНДЗ	Сума
Тематичне опитування	Тестовий контроль 25	Тематичне опитування	Тестовий контроль 20		
20	25	20	20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання за національною шкалою

Відмінно (A) – має міцні знання з дисципліни; вільно орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; вміло й упевнено, з незначною кількістю помилок застосовує знання в практичних ситуаціях;

виявляє різноманітні творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

Добре (В) – має добрі знання з дисципліни, з частковими помилками; достатньо впевнено, в загальному вірно орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; упевнено, лише з кількома суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

Добре (С) – студент дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й оцінка „Добре (В)”, але допускає неістотні, другорядні помилки та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу.

Задовільно (Д) (задовільно; достатньо) – має непогані, мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному достатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності зі значною кількістю недоліків.

Задовільно (Е) (задовільно) - студент виявляє знання і розуміння основних положень курсу, але викладає матеріал не досить повно і допускає значні помилки; відчуває труднощі при виконанні практичних завдань; відповіді подані нелогічно.

Незадовільно (FX) (з можливістю повторного складання; з обов'язковим повторним курсом) – не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосування знань в практичних ситуаціях; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

11. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки семінарських занять, нормативні документи МОН України з проблем освіти (Закон України про освіту (2017)), реформ початкової освіти (Концепція НУШ (2016)), відеозаписи уроків та виховних заходів, тестові завдання, завдання для самостійної роботи, комплекс контрольної роботи, порт фоліо, презентаційний матеріал, тренінги.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. / Н. П. Волкова. – 4-те вид, стереотип. – К.: Академвидав, 2012. – 616 с.
2. Закон України «Про освіту» // zakon.rada.gov.ua/go/2145-19. - 2017.

3. Закон України «Про вищу освіту» : станом на 1 лип. 2014 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> – Назва з екрану.
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226){Із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 764-IX від 13.07.2020](#)} Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
5. Державний стандарт початкової загальної освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/
6. Державний стандарт початкової освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87). Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/59891/
7. Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 01.07.2019 р. № 1/11-5966. Методичні рекомендації про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році. Режим доступу: <https://www.skhoollife.org.ua/list-ministerstva-osvity-i-nauky-ukrayiny-1-11-5966-vid-01-07-2019-shhodo-metodychnyh-rekomendatsij-pro-vykiadanna-navchalnyh-predmetiv-u-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osvity-u-2019-2020-navchalnomu-r/>
8. Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 11.08.2020 №1/9-430. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021навчальному році. Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/75640/
9. Дубасенюк О. А. Професійна підготовка педагогічних працівників: Наук.-метод. зб. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Житомир. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. Житомир, 2010. – 270 с.
10. Концепція Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.html>)
11. Мазоха Д. С. На шляху до педагогічної майстерності (Вступ до спеціальності); Навчальний посібник / Д. С. Мазоха. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
12. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу (Додаток до наказу МОН України від 20.08.2018 № 924).
13. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу (Наказ МОН України від 27.08.2019 № 1154).
14. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб. / Г. М. Мешко. – К. : Академвидав, 2010. – 197 с.
15. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних

закладів з навчанням українською мовою / <http://old.mon.gov.ua>.

16. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти» / Фідкевич О. Л., Бакуліна Н. В. – Київ: Генеза, 2019. – 64 с.
17. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. – Київ: Літера ЛТД, 2019. – 208 с.
18. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. – Львів: Світ, 2019. – 136 с.
19. НУШ. Типові освітні програми для закладу загальної середньої освіти. 1–2 класи / укл. Лотоцька А. – Харків : Ранок, 2019. – 192 с.
20. НУШ. Типові освітні програми для закладу загальної середньої освіти. 3–4 класи / укл. Лотоцька А. – Харків : Ранок, 2019. – 234 с.
21. Орієнтовне календарне планування та план виховної роботи. 1-й клас. Нова українська школа / Спеціальний випуск журналу "Початкове навчання та виховання": ВГ «Основа». – №19–21. – 2019.– 120 с.
22. Педагогіка: інформативний виклад / Рацул А., Довга Т. – К: Видавничий Дім «Слово», 2016. – 344 с.
23. Планування виховної роботи. Початкова школа / С. Савченко, В. Орлова, Н. Гладка та ін. ; [упоряд.: М. Пристінська, І. Стратілат]. – К. : ВД "Перше вересня", 2015. – 79 с.
24. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». Наказ Міністерства соціальної політики №1143 від 10.08.2018.
25. Педагогіка: інформативний виклад / Рацул А.Б., Довга Т.Я. – «Видавничий Дім "Слово"», 2016 р. – 344 с.
26. Ранкові зустрічі. 3 клас. I семестр / авт.-упоряд. С. В. Сигида. – Х. : Вид. група «Основа», 2020.– 140 с.
27. Савченко О. Сучасний урок у початкових класах / О. Савченко. – К.: „Магістр-S”, 1997. – С. 172–253.
28. Ступарик Б. Національна школа: витоки, становлення: навчально-методичний посібник / Б. Ступарик. – К. : ІЗМН, 1998. – 336с.
29. Сухомлинський В. О. Сто порад учителю / В. О. Сухомлинський. – К. : Радянська школа, 1988. – 304 с.
30. Типові освітні програми для 1-2 класів НУШ. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас (Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272).
[Режимдоступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf](https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf)
31. Типові освітні програми для 3-4 класів НУШ. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас (Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273).
[Режимдоступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/progra](https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/progra)

my-1-4-klas/2019/11/3-4-dodatki.pdf

32. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М. М. Фіцула. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с.
33. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. – 2-е вид. М. М. Фіцула. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. – 136 с.
34. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / М. М. Фіцула. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с
35. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посіб. / М.М. Фіцула. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Академвидав, 2009. – 560 с.
36. Я – студент : навч. посіб. / [Огнев'юк В.О., Жильцов О.Б., Караман С.О. та ін. ; за заг. ред. Огнев'юка В.О.]. – 4-те вид., зі змінами. – К. : Київ. унт ім. Б. Грінченка, 2014. – 278 с. Режим доступу http://elibrary.kubg.edu.ua/3852/1/V_O_%20Ogneviuk%20_O_V_%20Zhylytsov_S_O_Karaman_KUBG.pdf – Назва з екрану.
37. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник / Упорядник О. Рома. – The LEGO Foundation, 2018. – 32 с.

Допоміжна:

1. Амонашвили Ш. А. Здравствуйте, дети! / Ш. А. Амонашвили // М. : Просвещение, 1982.– 208 с.
2. Волинець К. І. Вступ до спеціальності: початкова освіта. Модуль 2 : навч. посіб. / К. І. Волинець, О. М. Ващенко, Т. В. Кравченко. – Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – 148 с.
3. Вступ до спеціальності [навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни] / укладач Вікторенко І.Л. – Словянськ – 2012 – 231 с.
4. Вчитель початкової школи у соціокультурному вимірі суспільства / Лодатко Є.О. Кондрашова Л.В. – «Видавничий Дім "Слово"», 2015. – 232 с.
5. Гончаренко С. Інтегроване навчання: за і проти / С. У. Гончаренко, Ю. І. Мальований // Освіта. – 1994. – 16 лютого.
6. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – Київ : Академвидав, 2012. – 352 с.
8. Закон України „Про загальну середню освіту” // Початкова школа. – 1999. – № 8. – С. 1–11 (статті 3, 4, 5,15,16,30,31,32,33).
9. Закон України „Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР „Про освіту” // Голос України. – 1996. – 25 квітня.
10. Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 2. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; [упоряд.: О. Б. Петренко, Т. С. Ціпан ; редкол.: О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін.]. – Рівне : [РДГУ], 2015. – 304 с.
11. Інноваційні педагогічні технології : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / І. М. Дичківська. – 3-тє вид., випр. – К. : Академвидав, 2015. – 303 с.

12. Кодлюк Я. П. Підручник для початкової школи: теорія і практика / Я. П. Кодлюк // Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. – 288 с.
13. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) // Початкова школа. – 2002. – № 2.
14. Корнієнко С. М. Батьківські збори в початкових класах / С. М. Корнієнко, Я. П. Кодлюк // Тернопіль : Богдан, 2001. – 84 с.
15. Логачевська С. П. Дійти до кожного учня / С. П. Логачевська // за ред. О. Я. Савченко. – К. : Радянська школа, 1990. – 158 с.
16. Національна доктрина розвитку освіти. – К., 2002. – 24 с.
17. Педагогічна майстерність: підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. за ред. І.А. Зязюна. - 2-ге вид., доп.і переробл. – К. : Вища школа, 2004. – 422 с.
18. Педагогічні умови формування творчого освітньо-виховного середовища в позашкільних навчальних закладах / під заг. ред. Якименко С.І. – «Видавничий Дім "Слово"», 2016. – 184 с.
19. Савченко О. Я. Сучасний урок у початкових класах / О. Я. Савченко. – К. : Магістр-8, 1997. – 256 с.
20. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори : У 5-ти т. – К.: Радянська школа, 1977. – Т. 3. – С. 7–279.
21. Сухомлинський В. О. Духовний світ школяра / В. О. Сухомлинський // Вибр. тв. : В 5-ти т. – К. : Рад. школа, 1976. – Т.І. – С. 207–400.
22. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч.посіб. для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М. М. Фіцула. – 2-е вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 136 с.
23. Ярмаченко М. Розвиток освіти і педагогічної думки на Україні / М. Ярмаченко. – К., 1991.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://nus.org.ua>
2. <https://mon.gov.ua>
3. www.education.gov.ua
4. <http://old.mon.gov.ua>
5. <https://pedpresa.ua>
6. <http://www.lib.ua-ru.net>
7. <http://teacher.at.ua>
8. www.nbu.gov.ua
9. <http://ebk.net.ua>
10. <http://ua.textreferat.com>
11. <http://ostriv.in.ua>
12. <http://www.uroki.net>